מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את ההתפתחות ההיסטורית של הכסף ואת סוגיו השונים
- לרכוש כלים לקבלת החלטות צרכניות חכמות
- לדעת לבנות תקציב אישי ולתכנן חיסכון למטרה
- להכיר מושגי יסוד בעולם הבנק, האשראי והעבודה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – מושגי יסוד

1. א – נותנים דבר אחד ומקבלים דבר אחר בלי כסף
2. ב – כסף בחשבון, בכרטיס או בטלפון
3. א – שטרות ומטבעות שמחזיקים ביד

חלק ב' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – נכון/לא נכון והשלמה

1. לא נכון – בהחלפה נותנים דבר אחד ומקבלים דבר אחר, בלי כסף כלל.
2. נכון – כשלא רואים כסף פיזי יוצא, קל יותר לבזבז בלי לשים לב.
3. לא נכון – זו החלפה – דבר תמורת דבר, בלי כסף.

חלק ג' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – מיון מקרים

1 – ג (מזומן)
2 – ד (כסף דיגיטלי)
3 – ב (החלפה)
4 – ה (החלפה)
5 – א (מזומן)

חלק ד' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – השלמת משפטים

1. דיגיטלי
2. החלפה

חלק ה' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – הבנה בסיסית

1. א – משהו שאי אפשר בלעדיו
2. ב – משהו שנחמד שיהיה אבל לא הכרחי
3. ב – מחכים יום לפני שקונים דבר שרוצים

חלק ו' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – יישום

1. ליחידה
2. משתמשים

חלק ז' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – התאמה ובדיקה

1 – ד (לחכות יום לפני שקונים משהו שרוצים)
2 – א (חישוב עלות לכל כמות קבועה, כמו 100 מ"ל)
3 – ב (לבדוק אם באמת צריכים שני פריטים)
4 – ג (להשוות מחירים לפני שמחליטים)

חלק ח' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – חשיבה ויישום

1. ב – בקבוק B
2. ב – כי אולי לא ישתמשו בכל הכמות לפני שתתקלקל

חלק ט' – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – הכרת מושגי יסוד

1. א – תוכנית שמראה כמה כסף יש ועל מה מוציאים
2. ב – כסף שנכנס אליי
3. ב – דמי כיס

חלק י' – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – חישוב ושימוש

1. מוציאים
2. 0
3. 40

חלק י"א – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – הבנה

1. לא נכון – הוצאה היא כסף שיוצא ממני, הכנסה היא כסף שנכנס
2. נכון – כך אפשר לאזן בין הכנסות להוצאות

חלק י"ב – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – התאמה

- 1 – א (כסף שנכנס אליי)
- 2 – ד (כסף שיוצא ממני)
- 3 – ג (תוכנית לכסף שיש ולהוצאות)
- 4 – ה (ההפרש בין הכנסה להוצאה)
- 5 – ב (כסף ששומרים לעתיד)

חלק י"ג – פרק 4 • חיסכון והריבית – מושגי יסוד

1. נכון – זו בדיוק ההגדרה של חיסכון
2. לא נכון – זה הפוך – הבנק הוא זה שמשלם לנו ריבית על הכסף ששמרנו אצלו
3. נכון – סכום שבועי גבוה יותר מקצר את הזמן עד למטרה
4. לא נכון – תמיד אפשר לעדכן את הסכום השבועי ולבדוק מחדש כמה זמן זה ייקח

חלק י"ד – פרק 4 • חיסכון והריבית – תרגול חישוב

1. 15
2. 30
3. 24
4. ריבית
5. 20

חלק ט"ו – פרק 4 • חיסכון והריבית – חשיבה ויישום

1. תשובה אישית הכוללת סכום מחיר וסכום חיסכון שבועי סביר
2. ככל שמתחילים מוקדם יש יותר זמן להגיע למטרה, ואפשר לחסוך סכום קטן יותר בכל שבוע וגם ליהנות מריבית לאורך זמן
3. 15 שבועות; אפשר להציע להגדיל את הסכום השבועי, למשל ל-15 ₪, כדי לקצר את הזמן
4. ככל שחוסכים לאורך יותר זמן, הריבית מצטברת ומוסיפה עוד כסף לחיסכון, בלי מאמץ נוסף

חלק ט"ז – פרק 5 • בנק, כרטיסים ותשלום בטלפון – מושגי יסוד

1. ב – שומרים כסף
2. ב – מתי הכסף יוצא מהחשבון
3. א – מיד
4. ב – נוח ומהיר, אך קל לאבד מעקב
5. ב – כסף שקיבלתי וצריך להחזיר

חלק י"ז – פרק 5 • בנק, כרטיסים ותשלום בטלפון – יישום וחישוב

1. חיוב
2. אחר כך
3. ריבית
4. סיסמאות

חלק י"ח – פרק 5 • בנק, כרטיסים ותשלום בטלפון – חשיבה וכתיבה

1. לבדוק את החשבון, להזכיר לחבר בנימוס, לקבוע תאריך ברור להחזרה
2. לבדוק את החשבון, לא לשתף סיסמאות, לא לקנות במה שאין
3. הריבית היא תשלום נוסף על השימוש בכסף לאורך זמן, וכל תשלום מוסיף עוד סכום קטן שמצטבר

חלק י"ט – פרק 6 • עבודה ראשונה ותלוש שכר – מושגי יסוד

1. א – השכר לפני ניכויים
2. ב – השכר שנכנס בפועל לחשבון
3. ב – מסמך שמפרט את השכר והניכויים בכל חודש
4. א – מספר השעות כפול שכר לשעה

חלק כ' – פרק 6 • עבודה ראשונה ותלוש שכר – תרגול וחישוב

1. 700
2. ברוטו
3. 1330
4. שכר לשעה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה כוללת דוגמה אחת מכל סוג ומנומקת בקצרה
- תשובה טובה כוללת לפחות הכנסה אחת, שתי הוצאות וחישוב יתרה נכון
- תשובה טובה מסבירה שניכויים מורידים מהברוטו ושצריך לבדוק שהניכויים הגיוניים

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את הפרקים לאורך 3-4 שיעורים, פרק או שניים בכל שיעור
- לפני כל פרק כדאי לבצע את המשחק המתאים בכיתה (מיון כרטיסים, אתגר התקציב, זיכרון מושגים) כחימום
- לתלמידים מתקשים אפשר לתת מספרים עגולים בתרגילי התקציב והחיסכון, ולמתקדמים להוסיף הוצאה או מטרה נוספת לחישוב
- לסיים כל פרק בדיון קצר בזוגות על דוגמה אישית, כדי לחבר את התוכן לחיי היומיום של התלמידים

חוברת תרגול – כסף בחיים שלי

כסף בחיים שלי

חט״ב · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי
2. פרק 2 – צורך, רצון וקנייה חכמה
3. פרק 3 – תקציב אישי בשליטה
4. פרק 4 – חיסכון והריבית
5. פרק 5 – בנק, כרטיסים ותשלום בטלפון
6. פרק 6 – עבודה ראשונה ותלוש שכר

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – כסף בחיים שלי

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת שישה פרקים שהולכים יחד – מכסף ועד עבודה ושכר. פתרו כל פרק לפי הסדר, ענו בעצמכם לפני שבודקים עם המורה, והשתמשו בדוגמאות שלכם מהחיים.

1 חלק א' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי החלפה?

א) נותנים דבר אחד ומקבלים דבר אחר בלי כסף ב) משלמים בכרטיס אשראי

ג) שמים כסף בקופת חיסכון ד) מעבירים כסף בטלפון

2. מהו כסף דיגיטלי?

א) רק מטבעות ב) כסף בחשבון, בכרטיס או בטלפון ג) פתק עם רשימת קניות

ד) חפץ ששווים אותו בשוק

3. מהו מזומן?

א) שטרות ומטבעות שמחזיקים ביד ב) כסף בבנק בלבד ג) משחק באפליקציה ד) תלוש שכר

2 חלק ב' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – נכון/לא נכון והשלמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בהחלפה משתמשים בכסף כדי לקבל חפץ.	☐	☐
2	קשה יותר להרגיש כמה הוצאנו כשמשלמים בטלפון, כי לא רואים שטרות יוצאים.	☐	☐
3	תיקון אופניים תמורת סקייטבורד הוא דוגמה לכסף דיגיטלי.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – מיון מקרים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שילמתי במזומן בקיוסק	___	**א.** מזומן
2. העברתי לחבר כסף באפליקציה	___	**ב.** החלפה
3. תיקנתי אופניים וקיבלתי סקייטבורד	___	**ג.** מזומן
4. החלפתי ספר עם חברה	___	**ד.** כסף דיגיטלי
5. שמתי מטבעות בקופת חיסכון	___	**ה.** החלפה

4 חלק ד' – פרק 1 • מה זה כסף: מהחלפה לכסף דיגיטלי – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. כשאני משלם/ת בכרטיס בקופה, זהו כסף _____ .

2. מתן ספר וקבלת משחק בתמורה נקרא _____ .

5 חלק ה' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי ההגדרה המתאימה ל'צורך'?

א) משהו שאי אפשר בלעדיו ב) משהו שנחמד שיהיה ג) כל דבר שרואים בפרסומת

ד) כל דבר שחבר קנה

2. מהי ההגדרה המתאימה ל'רצון'?

א) משהו שאי אפשר בלעדיו ב) משהו שנחמד שיהיה אבל לא הכרחי ג) כסף ששומרים בבנק

ד) תשלום על חוב

3. כלל 24 השעות אומר ש...

א) קונים מיד כשרואים מבצע ב) מחכים יום לפני שקונים דבר שרוצים ג) חוסכים 24 שקלים בכל קנייה

ד) בודקים מחיר פעם ב-24 ימים

6 חלק ו' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – יישום

השלימו את המילה החסרה.

1. חישוב מחיר _____ עוזר להשוות בין מוצרים בגדלים שונים

2. מבצע 1+1 משתלם באמת רק אם _____ את כל הכמות שקונים

7 חלק ז' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – התאמה ובדיקה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כלל 24 השעות	___	**א.** חישוב עלות לכל כמות קבועה, כמו 100 מ"ל
2. מחיר ליחידה	___	**ב.** לבדוק אם באמת צריכים שני פריטים
3. מבצע 1+1	___	**ג.** להשוות מחירים לפני שמחליטים
4. קנייה חכמה	___	**ד.** לחכות יום לפני שקונים משהו שרוצים

8 חלק ח' – פרק 2 • צורך, רצון וקנייה חכמה – חשיבה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בקבוק A (0.5 ליטר) עולה 1 ₪ ל-100 מ"ל, בקבוק B (1.5 ליטר) עולה 0.6 ₪ ל-100 מ"ל. איזה משתלם יותר ליחידה?

א) בקבוק A ב) בקבוק B ג) שניהם שווים ד) אי אפשר לדעת

2. למה בקבוק גדול וזול ליחידה לא תמיד כדאי לקנות?

א) כי אסור לקנות בקבוקים גדולים ב) כי אולי לא ישתמשו בכל הכמות לפני שתתקלקל

ג) כי בקבוקים גדולים תמיד יקרים יותר ד) כי אין להם מחיר ליחידה

9 חלק ט' – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – הכרת מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה תקציב?

א) תוכנית שמראה כמה כסף יש ועל מה מוציאים ב) כסף שמקבלים במתנה ג) חשבון בנק ריק

ד) כרטיס אשראי

2. הכנסה היא:

א) כסף שיוצא ממני ב) כסף שנכנס אליי ג) חוב שצריך להחזיר ד) הוצאה קבועה

3. איזו מהבאות היא דוגמה להכנסה אצל בני נוער?

א) קניית בגדים ב) דמי כיס ג) נסיעה באוטובוס ד) ארוחה בבית הספר

10 חלק י' – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – חישוב ושימוש

השלימו את המילה החסרה.

1. תקציב הוא תוכנית שמראה כמה כסף יש ועל מה _____ אותו

2. אם ההכנסה היא 300 ₪ וההוצאות הן 300 ₪, היתרה היא _____ ₪

3. אם ההכנסה היא 300 ₪ וההוצאות הן 260 ₪, היתרה היא _____ ₪

11 חלק י"א – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – הבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הוצאה היא כסף שנכנס אליי	☐	☐
2	אם יש גירעון בתקציב, כדאי לחפש הוצאות שאפשר להקטין	☐	☐

12 חלק י"ב – פרק 3 • תקציב אישי בשליטה – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הכנסה	___	**א.** כסף שנכנס אליי
2. הוצאה	___	**ב.** כסף ששומרים לעתיד

3. תקציב	___	**ג.** תוכנית לכסף שיש ולהוצאות
4. יתרה	___	**ד.** כסף שיוצא ממני
5. חיסכון	___	**ה.** ההפרש בין הכנסה להוצאה

13 חלק י"ג – פרק 4 • חיסכון והריבית – מושגי יסוד

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חיסכון הוא כסף ששומרים לעתיד	☐	☐
2	ריבית בחיסכון היא כסף שאנחנו משלמים לבנק על שמירת הכסף	☐	☐
3	ככל שחוסכים סכום גדול יותר בכל שבוע, מגיעים מהר יותר למטרה	☐	☐
4	אי אפשר לשנות תוכנית חיסכון אחרי שקבעו מטרה	☐	☐

14 חלק י"ד – פרק 4 • חיסכון והריבית – תרגול חישוב

השלימו את המילה החסרה.

1. מטרת חיסכון עולה 150 ₪, וחוסכים 10 ₪ בשבוע. מגיעים למטרה בעוד _____ שבועות

2. מטרה עולה 240 ₪, וחוסכים 8 ₪ בשבוע. מגיעים למטרה בעוד _____ שבועות

3. אם במקום 8 ₪ בשבוע חוסכים 10 ₪ בשבוע, מגיעים לאותה מטרה (240 ₪) תוך _____ שבועות

4. הכסף שהבנק משלם לנו על החיסכון שלנו נקרא _____

5. מטרה עולה 500 ₪, וחוסכים 25 ₪ בשבוע. מגיעים אליה בעוד _____ שבועות

15 חלק ט"ו – פרק 4 • חיסכון והריבית – חשיבה ויישום

ענו בקצרה.

1. כתבו מטרת חיסכון אישית: מה המחיר שלה, וכמה תוכלו לחסוך בכל שבוע

2. הסבירו במילים שלכם למה כדאי להתחיל לחסוך מוקדם ולא לחכות

3. חבר רוצה לקנות אוזניות ב-180 ₪ וחוסך 12 ₪ בשבוע. חשבו כמה שבועות ייקח לו, והציעו דרך לקצר את הזמן

4. הסבירו בשתי שורות מה הקשר בין ריבית לבין חיסכון לאורך זמן ארוך

16 חלק ט"ז – פרק 5 • בנק, כרטיסים ותשלום בטלפון – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. חשבון בנק הוא מקום שבו...

א) שומרים בגדים ב) שומרים כסף ג) קונים אוכל ד) משחקים משחקים

2. מה ההבדל בין כרטיס חיוב מיידי לכרטיס אשראי?

א) הצבע של הכרטיס ב) מתי הכסף יוצא מהחשבון ג) מי מנפיק את הכרטיס ד) אין הבדל

3. בכרטיס חיוב מיידי הכסף יוצא מהחשבון...

א) מיד ב) בעוד חודש ג) בעוד שנה ד) אף פעם

4. תשלום בטלפון הוא...

א) תמיד הכי זול ב) נוח ומהיר, אך קל לאבד מעקב ג) אסור לשימוש ד) אפשרי רק במבצעים

5. מהו חוב?

א) כסף ששומרים לעתיד ב) כסף שקיבלתי וצריך להחזיר ג) השכר לפני ניכויים

ד) תשלום על שימוש בכסף

17 חלק י"ז – פרק 5 • בנק, כרטיסים ותשלום בטלפון – יישום וחישוב

השלימו את המילה החסרה.

1. כרטיס _____ מיידי – הכסף יוצא מהחשבון באותו רגע.

2. בכרטיס אשראי משלמים על הקנייה _____ ולא מיד.

3. במחשבון 'כמה זה באמת עולה' קנייה עם ריבית הסתכמה בסוף ביותר מ-600 ₪ בגלל ה _____ .

4. אחד מכללי הזהירות: לא לשתף _____ של חשבון הבנק או האפליקציה.

18 חלק י"ח – פרק 5 • בנק, כרטיסים ותשלום בטלפון – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. עומר העביר לחבר כסף בטלפון 'עד מחר', ועבר שבוע. כתבו מה הייתם מציעים לו לעשות.

2. כתבו 3 כללים לשימוש זהיר בכסף ובתשלומים בטלפון.

3. הסבירו במילים שלכם למה קנייה בתשלומים עם ריבית עולה בסוף יותר מהמחיר המקורי.

19 חלק י"ט – פרק 6 • עבודה ראשונה ותלוש שכר – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה ברוטו?

א) השכר לפני ניכויים ב) השכר שנכנס בפועל לחשבון ג) הכסף שחוסכים

ד) הכסף שמוציאים על קניות

2. מה זה נטו?

א) השכר לפני ניכויים ב) השכר שנכנס בפועל לחשבון ג) הכסף שחוסכים

ד) מספר השעות שעבדתי

3. מה זה תלוש שכר?

א) רשימת קניות חודשית ב) מסמך שמפרט את השכר והניכויים בכל חודש ג) כרטיס אשראי לעבודה

ד) תוכנית חיסכון

4. איך מחשבים את השכר הבסיסי?

א) מספר השעות כפול שכר לשעה ב) הוצאות פחות הכנסות ג) נטו פחות ברוטו

ד) מספר הימים בחודש

20 חלק כ' – פרק 6 • עבודה ראשונה ותלוש שכר – תרגול וחישוב

השלימו את המילה החסרה.

1. אם עבדתי 20 שעות בשכר של 35 ₪ לשעה, הברוטו שלי הוא _____ ₪

2. הניכויים הם סכום שיורד מה- _____ וכך מתקבל הנטו

3. אם הברוטו הוא 1,400 ₪ והניכויים הם 70 ₪, הנטו הוא _____ ₪

4. הנוסחה לחישוב שכר היא: שעות עבודה כפול _____

כרטיס יציאה

אני יודע/ת להסביר את ההבדל בין מזומן, כסף דיגיטלי והחלפה

אני יודע/ת לבנות תקציב פשוט ולבדוק אם הוא מאוזן

אני מבין/ה מה ההבדל בין ברוטו לנטו ולמה חשוב לבדוק תלוש שכר

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀